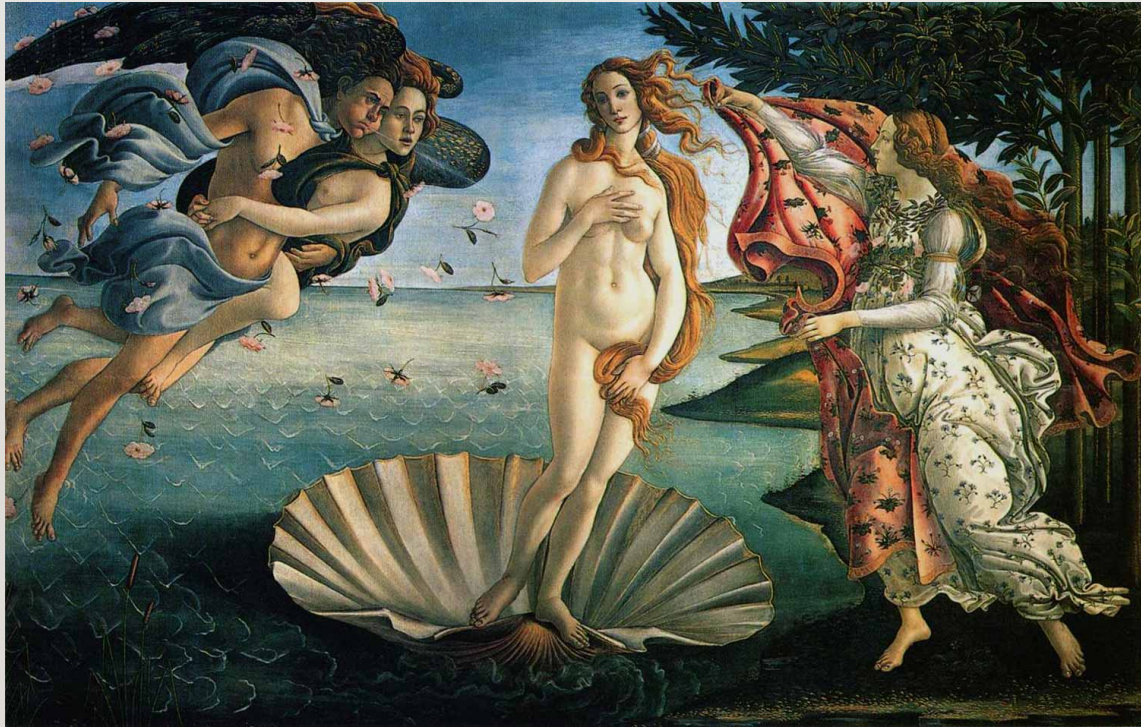

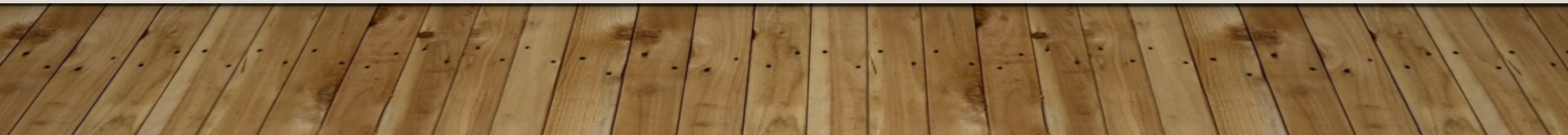
O RENACEMENTO

1450-1600

ESCOITA DÚAS VERSIÓN DESTE POEMA

Morir non può il mio cuore:
ucciderlo vorrei, poi che vi piace.
Ma trar no si può fuore
del petto vostr'ove gran tempo giace.
Et uccidendol'io, come desio,
so che morreste voi,
morrend' anch'io.

Morir non può el mio core

Morir non può il mio cuore

Maddelena Casulana

S Mo - rir non puo' il mio cuo - re, uc - ci - der-lo vor - rei, poi che vi pia -
A Mo - rir non puo' il mio cuo - re, uc - ci - der-lo vor - rei, poi che vi pia -
T Mo - rir non puo' il mio cuo - re, uc - ci - der-lo vor - rei, poi che vi pia -
B uc - ci - der-lo vor - rei, poi che vi pia -

6
ce. Ma trar no si puo' fuo - re del pet-to vostr'o -
ce. Ma trar non si puo' fuo - re, non si puo' fuo - re del pet-to vostr'o -
ce. Ma trar non si puo' fuo - re, ma trar non si puo' fuo - re del pet-to vostr'o -
ce. Ma trar non si puo' fuo - re, non si puo' fuo - re del pet-to vostr'o -

11
- ve gran tem-po gia - ce. Et uc - ci - dendol' io, co - me de - si - o, so che mor - re - ste voi,
- ve gran tem-po gia - ce. Et uc - ci - dendol' io, co - me de - si - o, so che mor - re - ste
- ve gran tem-pe gia - ce. Et uc - ci - dendol' io, co - me de - si - o, so che mor - re - ste

16
so che mor - re - ste voi, so che mor - re - sti voi, mor - re - ste
voi, so che mor - re - ste voi, so che mor - re - sti voi, mor - re - sti
voi, so che mor - re - ste voi, mor - re - ste voi, mor - re -
che mor - re - ste voi, so che mor - re - ste voi, mor - re - ste voi, mor -

19
voi, mor - re - ste voi, mor - rend' an - ch'i - o, so che mor - re - ste voi, so che mor - re -
voi, mor - rend' an - ch'i - o, so che mor - re - ste voi, so che mor - re - ste
ste voi, mo - rend' an - ch'i - o, so che mor - re - ste voi, mor - re - ste
re - ste voi, mo - rend' an - ch'i - o, so che mor - re - ste voi, so che mor - re - ste

23
ste voi, mor - re - ste voi, mor - re - ste voi, mor - rend' an - ch'i - o.
voi, mor - re - ste voi, mo - rend' an - ch'i - o.
voi, mor - re - ste voi, mo - rend' an - ch'i - o.
voi, mor - re - ste voi, mor - re - ste voi, mo - rend' an - ch'i - o.

EUROPA NO 1500

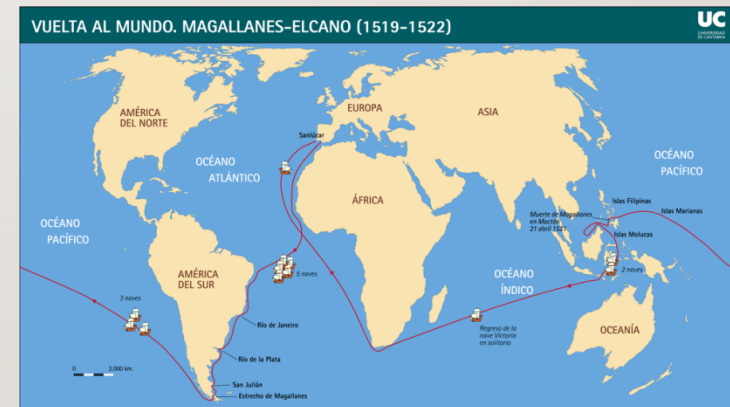

A SOCIEDADE

- Medran as cidades

- Grazas ás viaxes e aos descubrimentos florece o comercio.

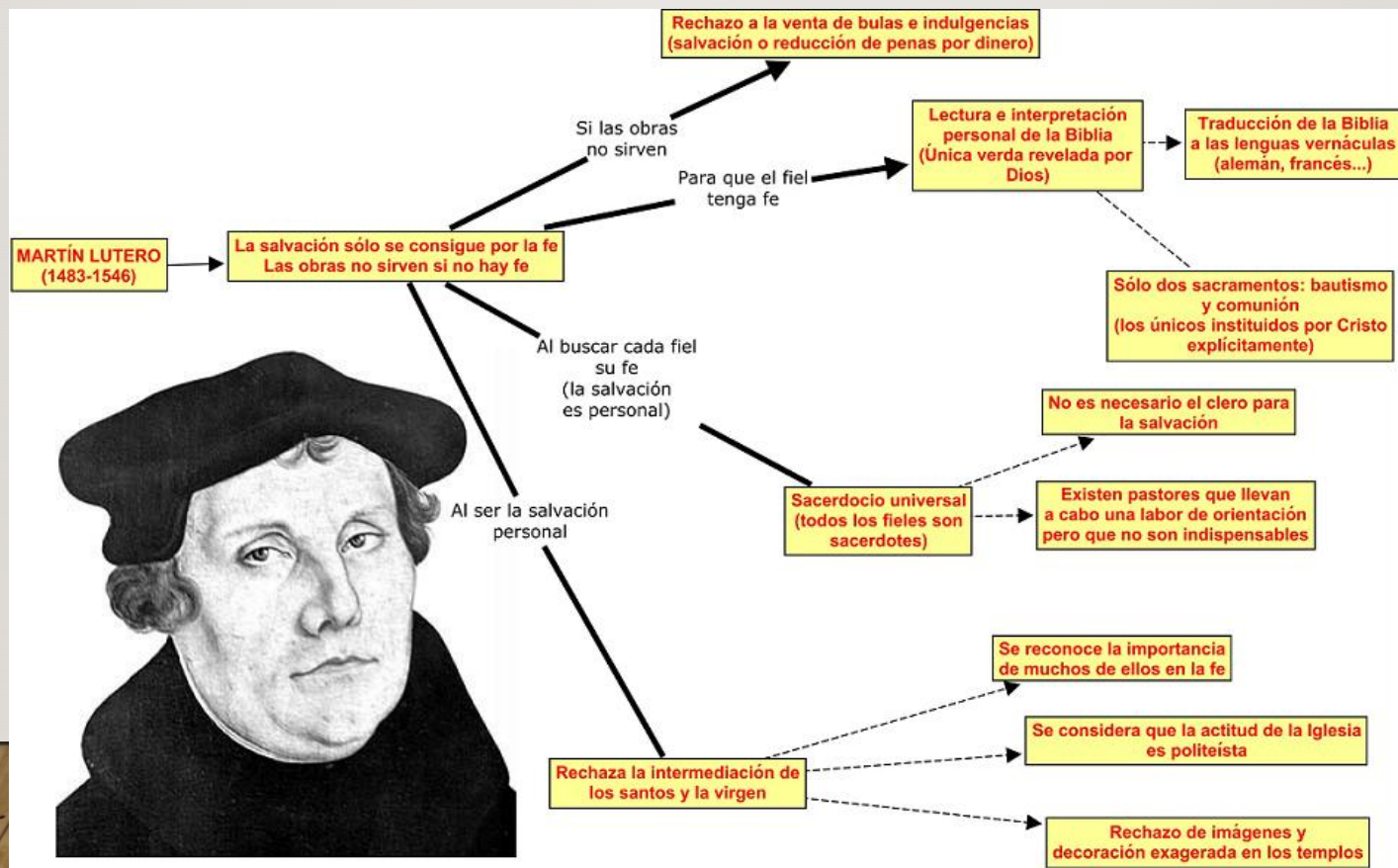

Eses comerciantes conforman unha nova clase social, a **burguesía**, refinada, culta e adiñeirada, **amante das artes e das ciencias**.

A IGREXA DIVÍDESE EN DOUS

- 1517: Reforma protestante

MARTÍN LUTERO

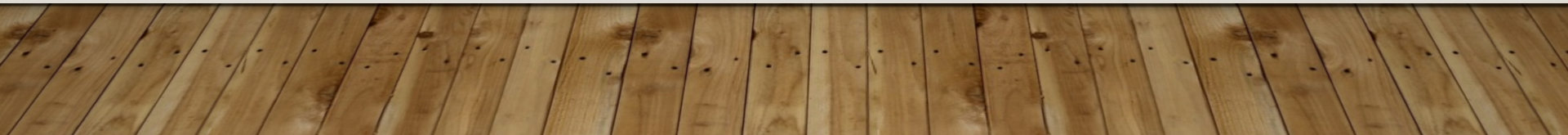
MUSICA VOCAL RELIXIOSA

- As técnicas de composición a varias voces (polifonía) perfecciónanse.

-
- A **música protestante** preocúpase pola comprensión do texto e a sinxeleza das melodías, para que a congregación participe do canto.
 - A **textura homofónica** é a preferida para os salmos, himnos e demais cantos relixiosos.
 - A música católica desenvolve unha **complexa técnica de composición** e leva ata os seus límites as regras do contrapunto.

ESCOITAMOS?

MÚSICA PROTESTANTE...

IF YE LOVE ME, THOMAS TALLIS

*If ye love me, keep my
commandments, and I will pray the
Father,*

*and he shall give you another
comforter, that he may abide with
you for ever, ev'n the spirit of truth.*

OR SUS, SERVITEURS DU SEIGNEUR, CLAUDE GOUDIMEL

Or sus, serviteurs du Seigneur (Psalm 134)

Theodore de Bèze

Claude Goudimel/
(Old Hundred)

8

Soprano
Or - sus ser - vi - teurs du Sei - gneur,
Le - vez les mains au plus saint lieu
Dieu qui a fait et en - tre - tient

Alto
Or - sus ser - vi - teurs du Sei - gneur,
Le - vez les mains au plus saint lieu
Dieu qui a fait et en - tre - tient

Tenor
Or - sus ser - vi - teurs du Sei - gneur, Vous
Le - vez les mains au plus saint lieu De
Dieu qui a fait et en - tre - tient Et

Bass
Or - sus ser - vi - teurs du Sei - gneur, Vous
Le - vez les mains au plus saint lieu De
Dieu qui a fait et en - tre - tient Et

MÚSICA CATÓLICA

GLORIA, JOSQUIN DES PRES

*Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus
laudamus te, benedicimus te, adoramus te, crucificamus
te.*

*Gratias agimus tibi propter magnam gloriam
tuam, Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater
omnipotens. Domine fili unigenite, Jesu Christe, Domine
Deus, Agnus Dei, Filius patris, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe
deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis. Quoniam Tu solus sanctus, Tu solus
Dominus, Tu solus Altissimus, Jesu Christe, cum Sancto
Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.*

TENEBRAE FACTAE SUNT, CARLO GESUALDO

*Tenebrae factae sunt, dum crucifixissent Jesum
Judaei:*

*et circa horam nonam exclamavit Jesus voce
magna:*

Deus meus, ut quid me dereliquisti?

Et inclinato capite, emisit spiritum.

*V. Exclamans Jesus voce magna ait: Pater, in
manus tuas commendo spiritum meum.*

Et inclinato capite, emisit spiritum.

MÚSICA CATÓLICA

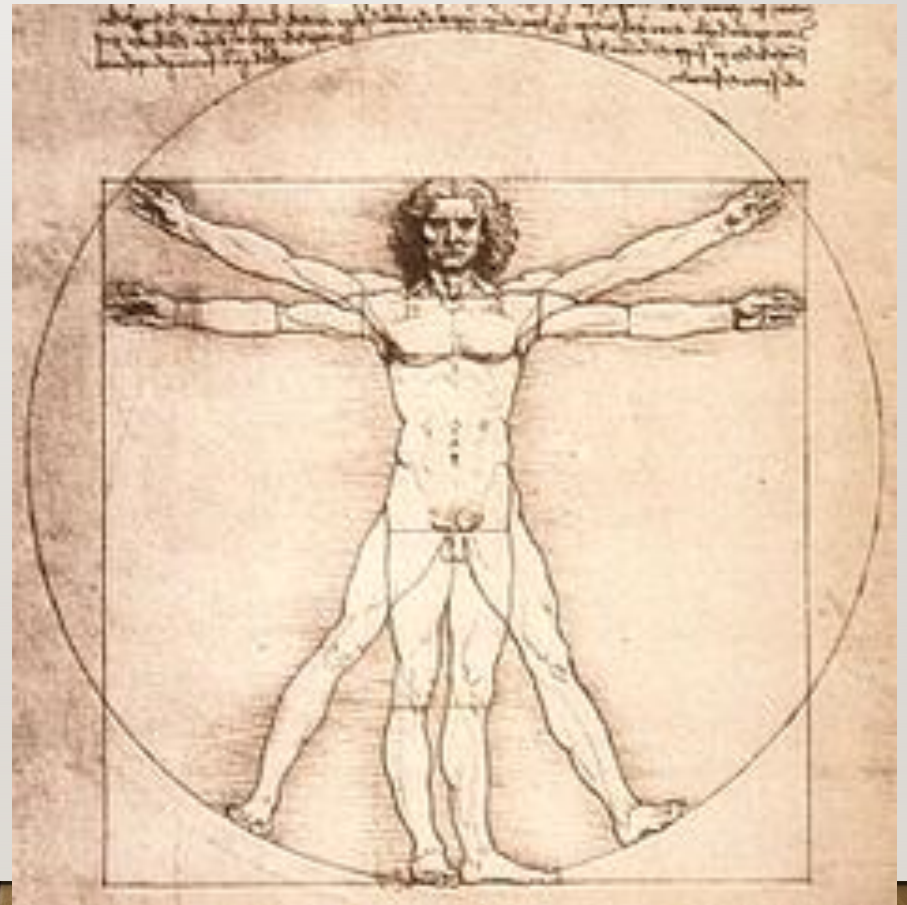
- En lingua latina
- Texturas e técnicas de contrapunto cada vez máis complexas.
- **Non** preocupa a comprensión do texto por parte dos fieis. Os asistentes á misa non participan na liturxia.

MÚSICA PROTESTANTE

- En lingua vernácula
- Textura homofónica ou contrapuntos sinxelos.
- Ás veces baseadas en melodías populares.
- O que máis preocupa é a comprensión do texto e a participación dos fieis.

A CULTURA RENACENTISTA

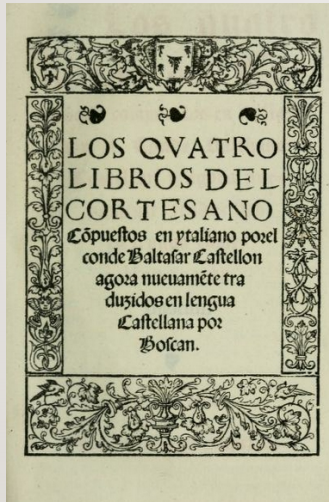
Impõe o **HUMANISMO**
frente ao TEOCENTRISMO
medieval

ALGÚNS TRAZOS DO HUMANISMO...

1. Estudio das linguas grecolatinas e interese pola **recuperación da cultura da Antigüidade clásica**.
2. **Antropocentrismo** (o ser humano e a súa intelixencia teñen un valor superior)
3. Aprecio pola **fama**, o **esforzo** e o **coñecemento** (virtudes de tradición clásica) polas que paga a pena loitar neste mundo.
4. O **optimismo** imponse fronte ao pesimismo medieval.
5. Imponse un **ideal de cortesán** e édítase un libro no cal inspirarse para conseguilo... *O cortesán*

O CORTESÁN, BALTASAR DE CASTIGLIONE

“O cabaleiro perfecto. Debe ser tan experto nas armas como nas letras, saber conversar e tratar cos seus semellantes, especialmente coas damas, e **tañer algún instrumento musical.**”

FORMACIÓN DUN CORTESÁN:

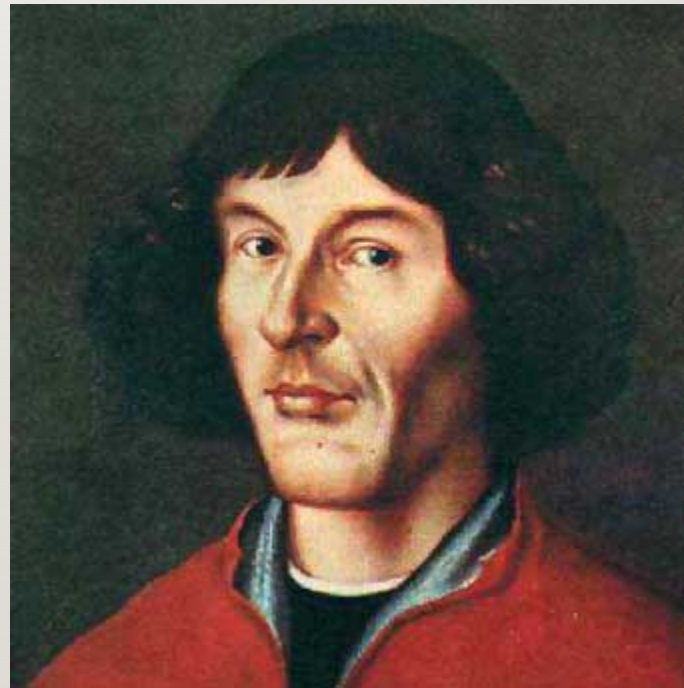
- *Trivium*: gramática, lóxica e retórica
- *Quadrivium*: aritmética, xeometría, **música** e astronomía.

AVANCES NA CIENCIA

Johannes Kepler

Nicolás Copérnico

DESCUBRIMENTOS XEOGRÁFICOS

AVANCES TECNOLÓXICOS

- Grazas á **imprenta**, o coñecemento transmítese con moita máis facilidade e rapidez.

UN EJEMPLO: OS CANCIONEIRO

VILLANCICOS
De diuersos Autores, a dos,
Y STRES, Y AQUATRO,
Y A CINCO BOZES,
AGORA NVEVAMENTE
CORREGIDOS. A Y MAS
ocho tonos de Canto llano, y ocho tonos de
Canto de Organos para que puedan,
A prouechar los que, A can-
tar comencaren.

VENETIIS,
Apud Hieronymum Scotum,
M D LVI.

- Grazas ás viaxes e á imprenta **as pezas máis destacadas** de cada país viaxan e difúndense por toda Europa recollidas en cancioneiros.

DE QUE VIVE UN ARTISTA? A FIGURA DOS **MECENAS**

Ludivico
Sforza

Leonardo
da Vinci

Gioconda

Julio II

Miguel
Ángel

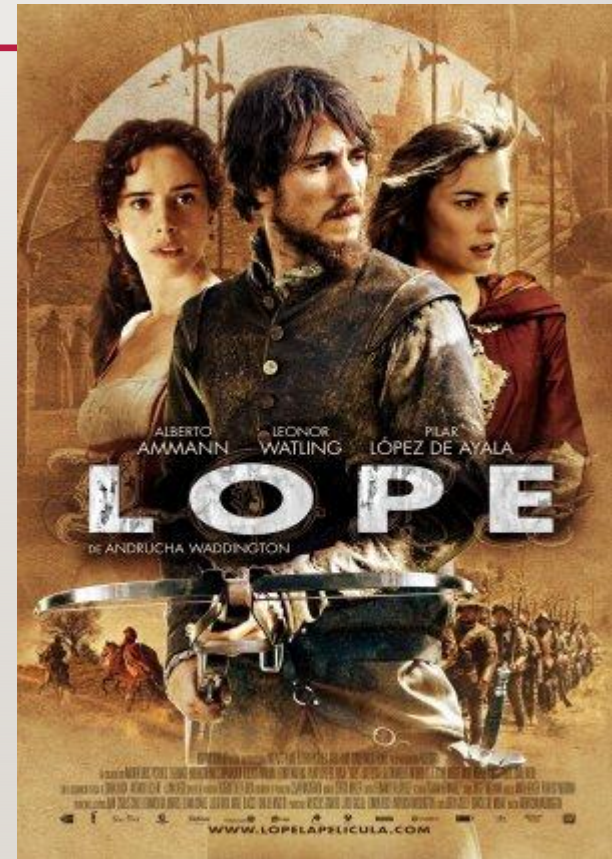

Capela
Sixtina

O RENACEMENTO NA GRAN PANTALLA

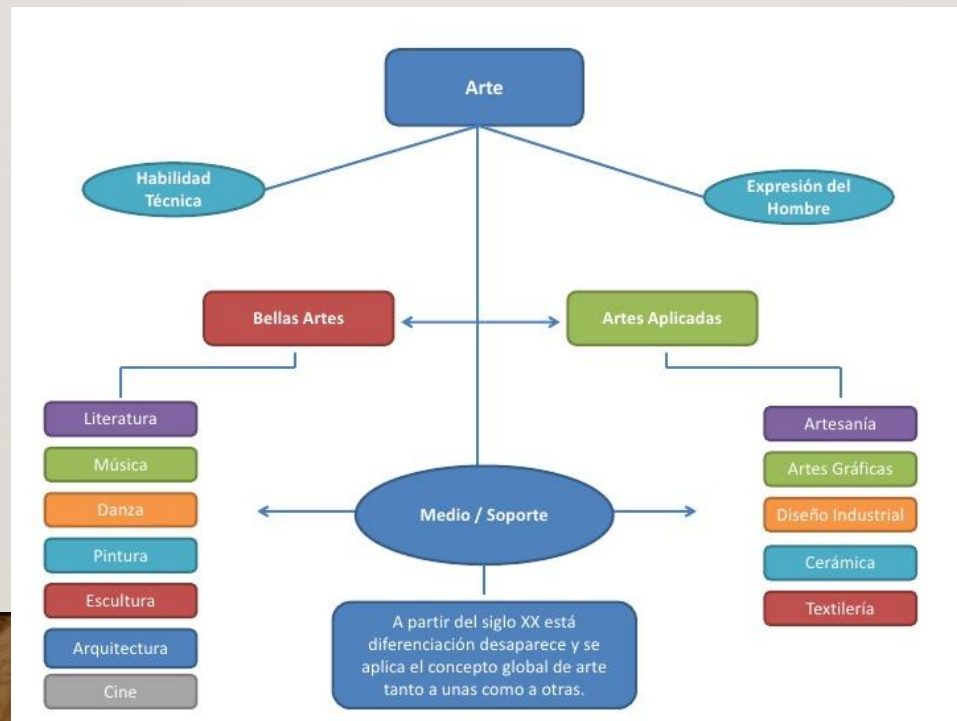
<https://www.filmaboutit.com/es/>

- [Shakespeare in love](#)
- [Lope](#)
- [Elisabeth](#)
- [Los Tudor](#)
- [Lady Jane](#)
- [La princesa de Éboli](#)
- [El tormento y el éxtasis](#)
- [Los Borgia](#)
- [Las hermanas Bolena](#)
- [Juana la loca](#)

A MÚSICA

- A **literatura** é considerada no Renacemento a **raíña das artes**.
- A **música vocal**, polo tanto, estará **sempre ao servizo da literatura**. A súa función: adornar e embelecer a poesía.

MÚSICA VOCAL PROFANA

**MOTETE
PROFANO**

FRANCIA

Chanson

ESPAÑA

Vilancico

Romance

Ensalada

ITALIA

Villanella

Frottola

Madrigal

ESCOITAMOS...

IL EST BEL ET BON, PIERRE PASSEREAU

Il est bel et bon, commère, mon mari.

*Il était deux femmes toutes du pays, disant
l'une à l'autre avez bon mari.*

Il ne me courrouce, ne me bat aussi.

*Il fait le mènage, il donne aux poulets, et je
prends mon plaisir*

*Commère, estce pour rire, quand la poulaille
crie "Petite coquette!", qu'estceci?*

OUTRAS PEZAS INESQUECÍVEIS...

IL GRILLO E BUON CANTORE,
JOSQUIN DES PREZ

BELLE QUE TIENS MA VIE,
THOINOT ARBEAU

MÚSICA INSTRUMENTAL

EXISTE COMO TAL?

- Non se escribe música específica para grupos de instrumentos.
- As pezas polifónicas podían ser interpretadas por:
 - voces a cappella
 - unha ou dúas voces e instrumentos
 - un pequeno grupo de instrumentos
- Os compositores non indican para que instrumentos escriben.

AGRUPACIÓNS DE INSTRUMENTOS

- Non existe aínda o concepto de **ORQUESTRA**.
- Hai dous tipos de agrupacións:
 - MÚSICA ALTA (exteriores), predominan vento metal e percusión.
 - MÚSICA BAIXA (interiores), predominan vento madeira e corda.

OS INSTRUMENTOS

Chirimía

Vihuela

Serpentón

Espineta

Cromorno

Laúd

Flauta

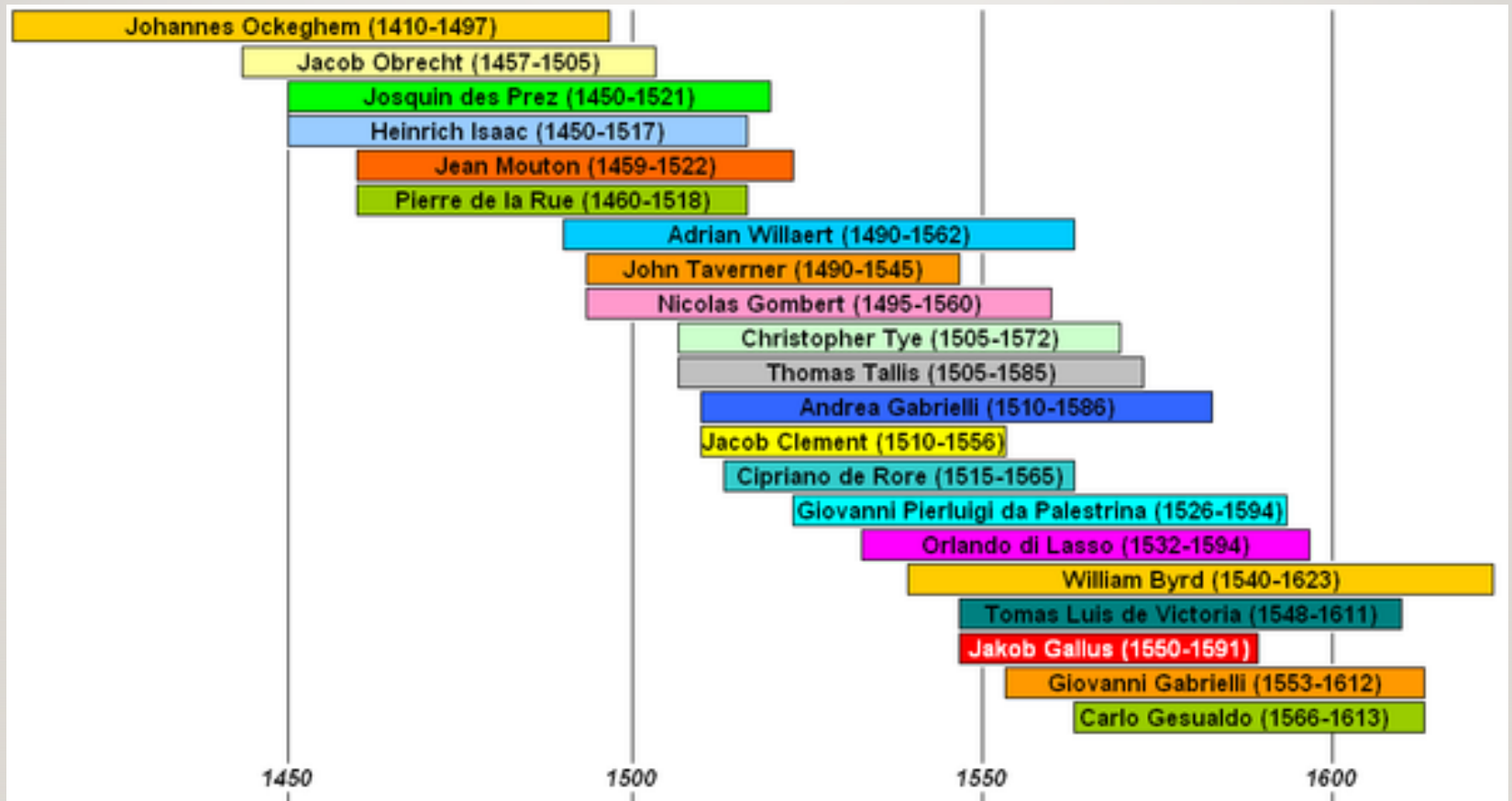
Viola de gamba

Órgano

GRANDES COMPOSITORES

E AS MULLERES?

Maddalena
Casulana

Ana Bolena

VERSIÓN DE VERSIONS

- Imitar non está mal visto, todo o contrario, as melodías de outros inspiran as propias e iso non se considera **plaxio**.

Un exemplo: L'homme arme

